

DENKSPORT SCHAKEN

Schaakgesprek op het tuinterras

DOOR HENK VAN GOOL

Op een terrastafeltje in hun tuin bespreken Hendrik en Rudolph de laatste schaaknieuwttjes uit de regio. Tevens nemen ze nog een paar opvallende spelfragmenten uit recent gespeelde partijen door.

Hendrik en Rudolph kijken bedenkelijk naar de lucht. „Pff”, zucht Rudolph. „Het gaat alweer regenen. Ik denk dat ik de grote parasol maar uit de garage haal, daar blijven we tenminste een beetje droog onder.” „Ik help wel even mee”, biedt Hendrik aan.

Ze ploffen hun drinkglazen naast het schaakbord op de terrastafel en

lopen naar de garage. Met enige moeite wordt vervolgens de beschermende overkapping geïnstalleerd en nemen Hendrik en Rudolph achter het schaakbord plaats.

„Heb je het al gehoord van de BleRickse SV?” zegt Hendrik. „Hun eerste team krijgt training van Nederlands kampioene Anne Haast.” Rudolph speelt met een pionnetje en kijkt peinzend voor zich uit. „Verbaast me niks, die jongens doen komend seizoen voor het eerst mee op landelijk niveau. Ze willen goed voor de dag komen.”

„Dan zijn ze zeker ook sterk genoeg om aan het NK deel te nemen?”, oppert Hendrik. „Dat denk ik niet” meent Rudolph. „Het NK is overigens net afgelopen, Loek van Wely is winnaar, geloof ik.”

Schaken in de buitenlucht.

„Maar Tristan Hermans, Sven Mewiss, Noach Schouenberg en Eli Hermans stonden toch ook voor het NK genoteerd?”, protesteert Hendrik. „Je bent in de war met het pupillenkampioenschap in Meppel”, lacht Rudolph. „Dat vond al op 17 juni plaats. Dat was voor kinderen tot en met 9 jaar.”

„Als er al iemand uit Limburg aan het NK zou kunnen deelnemen, is het GM Martijn Dambacher of één van de spelers van Voerendaal 1. Die spelen allemaal in de meesterklasse van de KNSB competitie. De Limburgse schakertjes die je daar noemt, hebben wel goede ervaring opgedaan bij dat jeugd NK.”

„Zo jong en dan al aan een NK meedoen”, verzucht Hendrik. „Die wor-

Diagram 1

den nog eens écht goed!” „Wacht maar tot ze de leeftijd van Siem van Dael hebben”, oppert Rudolph. „Hij zoekt momenteel naar sponsoring voor zijn deelname aan het Europees kampioenschap in september! Over ‘goed’ gesproken: heb je het al gehoord van Maarten Strijbos? Die is voor de veertiende keer achtereen clubkampioen van de Venlose Schaakvereniging geworden.”

Hendrik trekt zijn wenkbrauwen op. „Wow, heel wat beter dan de prestatie van de huidige openkampioen van Venlo.” „Inderdaad, die gaat dit keer zijn titel verliezen”, bromt Rudolph.

„Wacht, ik laat je wat zien.” Rudolph loopt de keuken in en komt terug met een tweede schaakspel. Snel

Diagram 2

zet hij op beide borden een stelling op. „Bekijk dit maar eens, wat valt je op?” **Zie diagrammen 1 en 2.** „In beide gevallen heeft één van de spelers zijn pionnen op de koningsvleugel wild naar voren gegoooid”, merkt Hendrik op. „Inderdaad”, zegt Rudolph op ernstige toon. „De openkampioen lijkt ongeduldig. Hij wil te snel winnen van zijn tegenstanders.” „En vervolgens overspeelt hij zijn hand en krijgt hij het deksel op de neus”, vult Hendrik aan. Een plotselinge windvlaag slaat onder de parasol en gooit de drinkglazen van Hendrik en Rudolph omver. „Laten we toch maar naar binnen gaan”, stelt Rudolph geschrokken voor. „Daar blijft het in elk geval droog. Nog een biertje?”

DENKSPORT SCHAKEN

Uitstapje naar Griekenland

DOOR HENK VAN GOOL

De 17-jarige kampioen van Limburg Max Warmerdam uit Tegelen heeft vorige week meegedaan aan de Griekse teamkampioenschappen. In het Griekse Rio kwam hij uit voor AO Zinon Glifadas. Een krachtmeting op hoog niveau. Max speelde vijf keer tegen een grootmeester.

In tegenstelling tot de Nederlandse schaakcompetitie wordt de Griekse competitie in één week afgewerkt. Dat geeft buitenlandse spelers de kans dit teamtoernooi in hun speel-schema op te nemen. Er kwamen drie Nederlandse deelnemers op af:

grootmeester en nationaal kampioen Loek van Wely, damestopper Rosa Ratsma en onze Limburgse kampioen Max Warmerdam.

Warmerdam en Ratsma speelden voor AO Zinon Glifadas op respectievelijk de borden 1 en 5. Ratsma bezette daarmee een van de borden die speciaal gereserveerd waren voor dames en jeugdschakers. De organisatie biedt op deze wijze sterke schaaksters en talentvolle jeugd een kans om een toernooi op hoog niveau te spelen. In datzelfde team speelde op het bord voor de jeugd Dimitrios Loutragotis. Die heeft de Griekse vlag achter zijn naam staan, maar is in Limburg geen onbekende. In 2014 speelde hij nog namens de Wijchense schaakclub Het Kasteel mee in het Vlaaietoernooi

van de Venlose SV. Hij won toen met overmacht. Het zal geen toeval zijn dat Max, Dimitrios en Rosa in hetzelfde team samenspelen. Terwijl Van Wely met zijn team EOAO Fysiolatris Nikaïas verbeterde strijd leverde met de latere kampioen SO Kavalas, deed Warmerdam met zijn team aardig mee in de subtop. Max kreeg het op het eerste bord flink voor de kiezen. Hij startte met een nederlaag tegen de Italiaanse GM David, maar herstelde zich met twee overwinningen tegen Griekse FM's en een remise tegen de Bulgaarse GM Nikolov. Een comfortabele zege boekte Max in de tweede ronde tegen de Griek Konstantinos Nikolaidis. **Zie diagram 1**. *Zwart-speler Warmerdam heeft een damege-offerd in ruil voor drie lichte stukken.*

Omdat zijn stukken dominante posities innemen staat hij inmiddels iets beter. Met zijn volgende zet geeft Nikolaidis een pion weg, waarna zijn stelling instort. 35.Td8? Nodig was 35.b6. 35.,Ta4 Nu moet de witte dame de dekking van pion b5 loslaten. Overigens was ook 35.,Tc2+!,T8d2,Pb3 sterk. 36.De1,Txb5 37.T1d2,Tab4 38.T8d4,Txb2 (of 38.,Lxd4 39.exd4.Pd3+ met winst) 39.Kf1, zie diagram 2, Max kan nu de dame gaan winnen 39.,Tb1 40.Td1,Lxd4 41.exd4,Txd1 en 0 - 1 wegens 42.Dxd1,Tb1.

Zijn team presteerde echter met hem mee. Omdat de indeling op basis van het Zwitsers systeem was, werd de tegenstand die Max ondervond daardoor steeds zwaarder.

Pas in de laatste ronde wist hij weer een remise uit het vuur te slepen tegen de Griekse GM Mastrovasilis. Aldus scoorde Max drie punten voor zijn team. Een prestatie naar verwachting, gezien de vijf GM's die hij heeft gehad. AO Zinon Glifadas werd van de 34 deelnemende teams elfde met vier zeges en drie nederlagen.

Dichter bij huis, in het Brabantse Boxtel, deed Horstenaar Joep Nabuurs mee aan het Huub van Dongen memorial. Niet alleen werd hij mooi derde achter IM Manuel Bosboom en Brent Burg, maar hij won ook nog de nevenwedstrijd eindspelstudies oplossen. Een van de studies vindt u in diagram 3. Wit speelt en maakt remise. Probeert u het zelf maar eens.

Diagram 1

Diagram 2

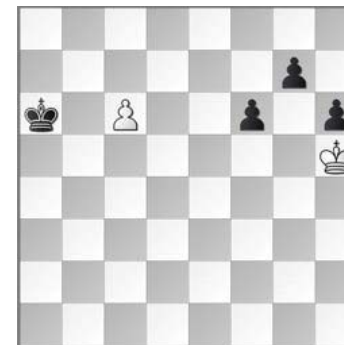

Diagram 3

DENKSPORT SCHAKEN

Zeven uit zeven!

DOOR HENK VAN GOOL

Een opmerkelijk Rabobank Venlo Open dit jaar. Terwijl in de titelrace de ene favoriet na de andere afviel, marcheerde een debutant onvervaard naar de overwinning: Thomas Neuer. Op 6 juli, de laatste van de zeven donderdagavonden, werd hij tot kampioen gekroond. Zijn score: 7 uit 7!

Hij zou eerst niet meespelen. Althans, hij twijfelde sterk. De clubavond van de Venlose Schaakvereniging is op donderdag. Vanuit zijn woonplaats Oberhausen is het toch wel een stukje rijden naar Venlo. En om dan rond middernacht nog terug te moeten, terwijl de volgende dag weer een gewone werkdag

wacht... Maar de wedstrijdleader van de Venlose SV verzoon een list om Thomas Neuer, eerste teamspeler van de Venlose SV, toch voor het Open Kampioenschap van Venlo te strikken. Hij viste tijdens een informeel gesprek wat er voor nodig was om Neuer over de streep te trekken. Die gaf aan dat het wel aantrekkelijk was als het toernooi voor de Duitse rating (DWZ) zou meetellen. Dat was in al die jaren dat het toernooi bestaat nog niet het geval geweest. Maar de wedstrijdleader regelde dat voor deze editie en confronteerde Neuer hiermee. „Tja en toen kon ik natuurlijk geen nee meer zeggen”, haalde Thomas berustend zijn schouders op. Zodoende stapte hij op 18 mei het Venlose clublokaal binnen om voor het eerst deel te nemen aan het Open kampioenschap van zijn club. Het Rabobank Venlo

Thomas Neuer. FOTO PETER SMITH

Diagram 1

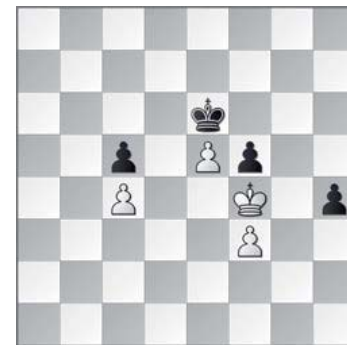

Diagram 2

Open is al jaren het domein van de schrijver van deze rubriek. Al negen keer achtereenvolgend kon ik de wisselbeker mee naar huis nemen. Het toernooi was dit jaar echter heel goed bezet. Behalve de regerend kampioen namen ook jeugdtalent Siem van Dael en een horde andere goede schakers van binnen en buiten de vereniging deel. Om mee te kunnen strijden voor plaats één, diende Thomas Neuer dus de nodige pittige hordes te nemen. Dat deed hij met verve. Normaal gesproken zou halverwege het toernooi de clash met de andere topfavorieten volgen. Maar Van Dael en ikzelf liepen al in de beginfase van het toernooi averij op, zodat Neuer op voorgrond kwam en de cruciale ont-

moetingen werden uitgesteld. Thomas liet in het vervolg geen steek vallen. Elke aanval op zijn positie werd vakkundig afgeslagen.

Een fraaie zege boekte hij bijvoorbeeld op de secretaris van de Venlose SV. **Zie diagram 1.** Neuer – Van der Grinten. *Wit heeft een voorsprong in ontwikkeling en daardoor meer stukken in de aanval: 15.Pg5 met de dubbele dreiging 16.Pxf7 en Pxb3 15...Dg2 16.Td1,Ph6 17.Pe3 opent de d-lijn voor de toren 17...Dxf2 18.Pxf7 en zwart gaf op. Naast torenwinst dreigt er op twee manieren mat.*

Thomas Neuer had uiteindelijk nog maar een concurrent te duchten: Siem van Dael. Die ontmoeting

vond in de laatste ronde plaats. Neuer had genoeg aan remise en zette de partij dan ook voorzichtig op. Siem van Dael moest winnen en nam met een pionoffer alle risico. Uiteindelijk won hij zijn pion terug, maar wel ten koste van een verloren eindspel, **zie diagram 2.** Van Dael – Neuer. **51...Ke7** (ook ...h3 is goed) **52.Ke3,h3 53.Kf2,f4 54.Kg1,Ke6 55.Kh2,Kxe5 56.Kxh3,Kd4** en nadat beide koningen een pion veroverd hebben, promoveert zwarts c-pion als eerste. Daarmee presteerde Neuer in dit zware deelnemersveld bijna het onmogelijke: hij won al zijn partijen. De wisselbeker van het Open kampioenschap verhuist naar Oberhausen.

DENKSPORT SCHAKEN

Twee krasse negentigers

DOOR HENK VAN GOOL

Schaakclub GESS uit Sittard heeft diverse bijzondere leden. Ad van Os en Theo Hanssen hebben beiden al een respectabele leeftijd. Toch zetten zij nog regelmatig hun brein aan het werk op de schaakclub. Een kennismaking met beide heren.

Ze zijn energiek en fit van geest. Ze wonen allebei in Geleen en zijn lid van dezelfde schaakclub. Theo Hanssen en Ad van Os oefenen, zelfs op hoge leeftijd, nog altijd met veel plezier hun favoriete denksport uit. Theo zag in 1920 in Heerlen het levenslicht. Hij was werktuigkundige bij DSM en leerde schaken van zijn buurman. Zijn schaakhistorie be-

staat grofweg uit twee delen: de periode van vóór de Tweede Wereldoorlog en de periode na 1990.

Hanssen: „Ik heb veel geschaakt in Heerlen van 1933 tot 1940. Je had daar in die tijd diverse schaakclubs. Ik speelde bij vereniging 'De Pion'. Het hoogtepunt was toen we met ons clubje promoveerden naar de 1e klasse van de Limburgse schaakbond. Wat waren we trots!”

Ook persoonlijk was Theo succesvol. Hanssen: „Bij 'De Pion' werd ik in de wintercompetitie 1939-1940 kampioen. Ik kreeg toen een fraai schaakboek van mijn favoriete schaker Max Euwe. Die was een paar jaar eerder wereldkampioen geworden.”

In en na de oorlog heeft Theo geen schaak meer gespeeld. Zijn grootste hobby's waren muziek en fietsen. Maar toen fietsen niet meer

ging, pakte hij het schaken weer op. Iedere maandagmiddag speelde hij een oefenpartij tegen zijn zoon Frans. Pas vanaf de jaren '90 kwam het clubschaak weer op zijn pad. Hanssen vertelt: „Bij Caïssa Geleen, waar mijn zoon Frans speelde, hadden ze nog iemand nodig voor het veteranenteam. In een uitwedstrijd tegen Hoensbroek was ik de enige die won. In februari 2016 werd ik lid van schaakclub GESS. Mijn eerste partij was tegen Ad van Os.” Inderdaad: die andere negentiger van GESS (Geleen En Sittard Schaken). Ad is van 1924, afkomstig uit het Brabantse dorpje Mariaheide. Hij wijdde een groot deel van zijn leven aan de ziekenzorg. In 1955 kwam hij in dienst van de GGD

Maastricht. Daar werd hij uiteindelijk hoofdverpleegkundige bij de ambulancedienst. Werk dat hem lag, want tijdens de Tweede Wereldoorlog hielp hij al mee met de verzorging van gewonden in een groot militair veldhospitaal in de buurt van zijn dorp.

Van de vele hobby's die Ad heeft, is de schaaksport zijn grootste passie. Van Os: „Ik speel regelmatig zowel in de interne als externe competitie. Daarnaast ben ik teamleider van een schaakteam. Tevens ben ik erkend KNSB jeugdschaakdocent en schaakexaminator. Ik geef op een paar basisscholen in de regio schaakles.”

Dat lesgeven doet Ad al zo'n dertig jaar. In 1987 startte hij met schaak-

lessen op de basisschool in Bemelen en 'De Kluis' in Geleen. Van Os: „Op het gebied van lesgeven was ik nog maar een groentje. Ik kom immers uit de gezondheidszorg. De kunst van het onderwijzen heb ik door de jaren heen uit ervaring geleerd. Inmiddels heb ik al zeker 800 kinderen het schaakspel bijgebracht.” Voor zijn vrijwilligerswerk op allerlei gebied, maar vooral ook voor het geven van schaakonderwijs, kreeg hij in 2008 een koninklijke onderscheiding.

Onlangs speelden de beide heren een partij tegen elkaar.

Zie diagram Hanssen - Van Os 25...Td2? Na 25...De7 staat zwart beter. 26.hxg5, Txex227. Txc5 en wit trok aan het langste eind.

Ad van Os (links) en Theo Hanssen.

Diagram Hanssen - Van Os.